

Jeg troer virkelig, at, naar Loven forstaaes paa den rette Maade, naar i alt Fald det Fornødne fra Regjeringens Side iagttages, for at skaffe Lovens Indgang, saaledes som den rettelig bør forstaaes, da havest heri et saadant Grundlag, at man nogenlunde derved kan berolige sig. Jeg veed meget vel, at det hyppigt er blevet paaberaabt, at der her er Spørgsmaal om Forhold af en saeregen Bestaaffenhed, hvor Communerens Interesse saaledes griber ind, at det ifølge den menneskelige Naturs Skrøbelighed ikke altid vil indgaaes, at nu og da denne Interesse kan gjøre sig gjældende, maaskee i en noget stærk Grad, og træde hemmende iveien for Lovens Opfyldelse. Men jeg tilstaaer dog, at jeg i det Hele taget har den Tillid til Landets Communalbestyrelser, at jeg troer, at man, naar i alt Fald Lovens Mening tydeliggjøres og Misforstaaelser holdes borte, i Almindelighed tør gjøre Regning paa Beredvillighed til at opfylde Loven, som den bør opfyldes, og paa en samvittighedsfuld Gjenemførelse af det, der er Lovens sande Mening. Jeg kan derfor ikke troe, at det virkelig skulde være nogen velgrundet Forudsætning, at de omhandlede egoistiske Interesser skulde i disse Forhold have en saa overordentlig stor Indflydelse, som det forekom mig, at den ærede Forslagsstiller's Skildring gik ud fra. Jeg maa derfor tillade mig at gjøre opmærksom paa, at vi i en nær Fremtid imødesee en yderligere Udvikling af vort Communalvæsen; og, skulde der end være Nogle og maaskee ikke Faa, som meente, at der ikke blot var Mangler ved den nuværende Communal-Forfatning — den Mening dele vel Alle — men saadanne Mangler, som kunne være til Hinder for, at man i Almindelighed skænkede Communalbestyrelserne den Tillid, som jeg troer, at man i Reglen kan skænke dem, saa vil i alt Fald dog snart en ny Omordning af disse Forhold finde Sted, og jeg forudsætter, at en Hovedreform i den Henseende vil blive en udvidet Valgret til Indtrædelse i Communalbestyrelserne, som da usejlsbarligt vilde medføre, at der i Fremtiden vilde være mindre Anledning til Tvivl med Hensyn til de Spørgsmaal, hvorom her er Tale. Det bør heller ikke oversees, at, alt som Selveiendom mere og mere

udbredes, turde disse Betænkkeligheder, som maaskee nærmest have fremkaldt Forslaget, mere og mere vige tilside.

Jeg kan efter Alt, hvad jeg saaledes har tilladt mig at bemærke, ikke troe, at der er nogen stor Anledning til at gaae ind paa det Lovforslag, der her foreligger, i alt Fald ikke naar man nærmere prøver dettes Bestaaffenhed. Jeg skal ikke opholde mig ved det meget Ubestemte og Svævende, som næsten enhver af Paragrapherne i Forslaget indeholder; det synes mig, at Forslaget allerede i denne Henseende laborerer af meget væsentlige Mangler; men disse Mangler ere dog af den Bestaaffenhed, at der i alt Fald ved en Revision af Lovforslaget maatte kunne raades. Bod herpaa, og de vilde neppe være afgjørende, for ikke at lade Sagen nyde videre Fremme. Men jeg har andre og væsentligere Betænkkeligheder ved det hele Forslag. Det Første, jeg skal tillade mig at bemærke, er, at det virkelig forekommer mig, at Forslaget er temmelig upraktisk. Maaskee denne Indvending vil forekomme den ærede Forslagsstiller, som formener at være saa nøie bekendt med disse Forhold, noget uventet. Jeg troer imidlertid, at Indvendingen har god Grund, og jeg skal tillade mig nærmere at oplyse dette. Det hedder blandt Andet i Forslagets § 1, at, naar den Paagjældende henvender sig til Sogneforstanderskabet med Begjering om at faae paavist en Bolig, skal han ved samme Leilighed angive den Leie, han kan betale, eller de Midler, han raader over til derfor at bygge selv, og hvilken Sikkerhed han kan give Kommunen for Paastidigheden af det Fremførte. Som god Sikkerhed maa i dette Tilfælde gjælde Borgen af tvende vederhæftige Mænd for eet Mars Leie eller for den angivne Byggesum. Ligeledes skal anses som tilstrækkelig Sikkerhed en Pantsetning af Indbo eller Inventarium, som overstiger den angivne Leie med det dobbelte Beløb; og — hedder det endvidere i § 2 — naar disse Forskrifter behørigt ere iagttagne, bør Sogneforstanderskabet senest inden een Maaned før Flytningen (1ste Mai) paavise den Paagjældende en passende Bolig i Sognet under de sædvanlige Betingelser for Leiemaal af Huse der paa Egnen. Men jeg tillader mig at mene, at, forsaavidt